

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

زراعت و باغبانی عمومی

رشته‌های امور زراعی و باغی - امور دامی

گروه تحصیلی کشاورزی

زمینه کشاورزی

شاخه آموزش فنی و حرفه‌ای

شماره درس ۴۸۳۱

حاجی حسنی، عباس	۶۳۳
زراعت و باغبانی عمومی / مؤلفان: عباس حاجی حسنی، علی سینا ژندرزمی، مهدی فردوسی‌زاده - [ویرایش دوم] / بازسازی و تجدید نظر: کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف رشته امور زراعی و باغی - تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران، ۱۳۹۲	ز ۱۶۹ ح ۱۳۹۲
۱۲۸ ص: مصور - (آموزش فنی و حرفه‌ای؛ شماره درس ۴۸۳۱)	
متون درسی رشته‌های امور زراعی و باغی - امور دامی گروه تحصیلی کشاورزی، زمینه کشاورزی	
۱ زراعت ۲ باغبانی الف سیناژندرزمی، علی ب فردوسی‌زاده، مهدی ج ایران وزارت آموزش و پرورش کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی رشته امور زراعی و باغی د عنوان ه فروست	

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های
فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir

پیام‌نگار (ایمیل)

www.tvoccd.sch.ir

وب‌گاه (وب‌سایت)

این کتاب با توجه به نظرات هنرآموزان، هنرجویان و اعضای کمیسیون تخصصی
برنامه‌ریزی و تألیف رشته امور زراعی و باغی در سال ۱۳۸۸ مورد تجدید نظر قرار گرفت

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نام کتاب : زراعت و باغبانی عمومی - ۳۵۸/۴ و ۴۹۸

مؤلفان : مهندس عباس حاجی حسینی، مهندس علی سینا ژند رزمی و مهندس مهدی فردوسی زاده

اعضای کمیسیون تخصصی : مهندس حسین اکبرلو، دکتر سعید بدیعی اردستانی، مهندس جلیل تاجیک، مهندس

یعقوب جعفریان، مهندس علیرضا دهرویه، مهندس هوشنگ سرداربنده و

مهندس نبی ا... مقیمی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت : www.chap.sch.ir

صفحه آرا : طرفه سهائی

طراح جلد : محمدحسن معماری

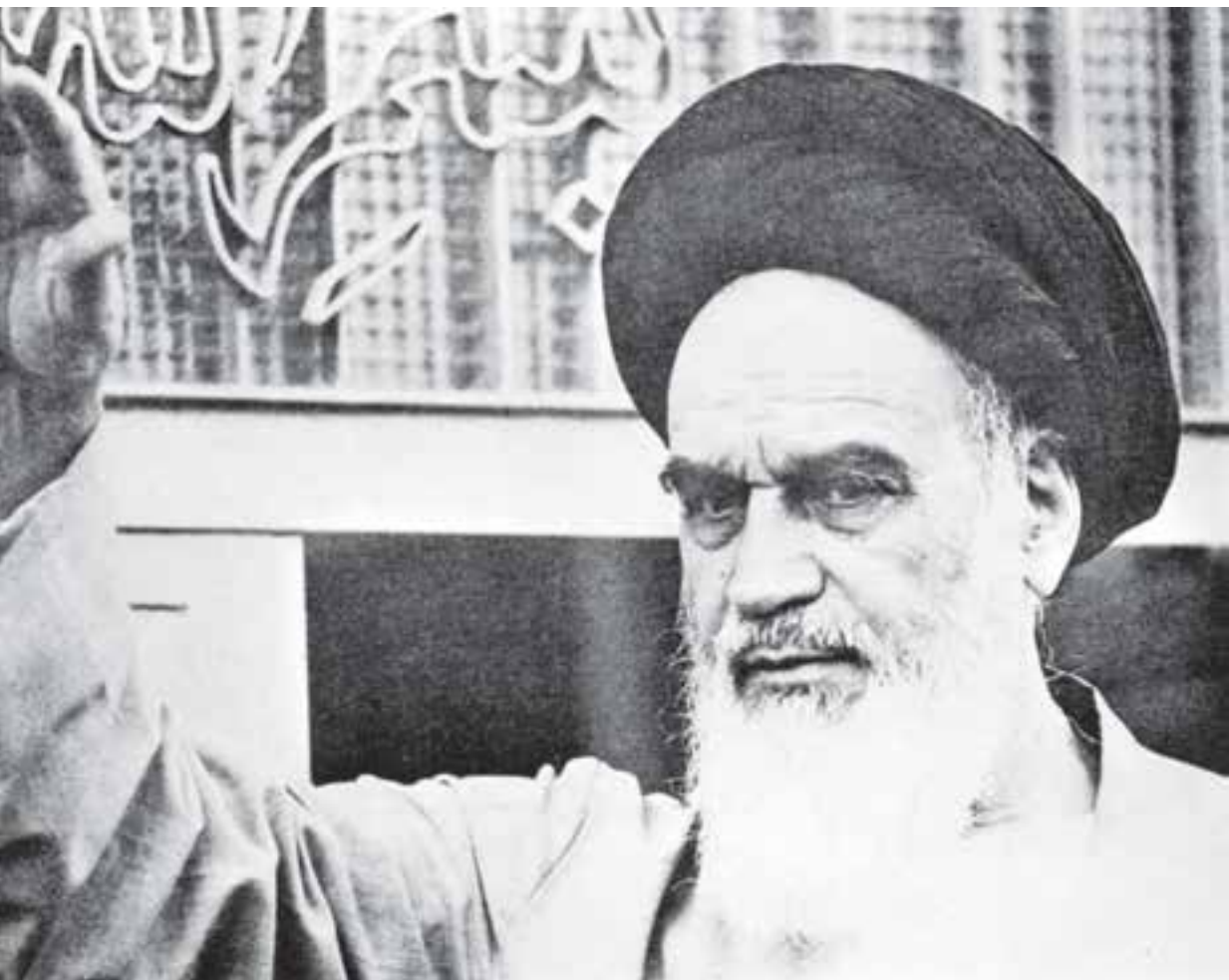
ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران - تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)

تلفن : ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه : دانش پژوه

سال انتشار : ۱۳۹۲

حق چاپ محفوظ است.

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از اتکای به اجانب پرهیزید.

امام خمینی «قدس سرّه الشریف»

مقدمه

فصل اول

۱ تاریخچه، ارزش و اهمیت علم زراعت و باغبانی

فصل دوم

۸ تقسیم بندی گیاهان از نظر زراعت و باغبانی

فصل سوم

۲۲ عوامل مؤثر بر تولید محصولات زراعی و باغی

فصل چهارم

۳۵ شناخت بذر

فصل پنجم

۴۹ آماده سازی زمین

فصل ششم

۶۵ کاشت

فصل هفتم

۸۸ داشت

فصل هشتم

۱۰۲ برداشت

فصل نهم

۱۱۲ آیش بندی و تناوب زراعی

۱۲۸ منابع مورد استفاده

مقدمه

از گذشته‌های دور، کشاورزی از اصلی و اساسی‌ترین راه امرار معاش و توسعه جوامع بوده است در کشورهای در حال توسعه، کشاورزی مهم‌ترین رکن اقتصاد ملی تلقی می‌شود و در کشورهای توسعه یافته نیز کشاورزی نقش مهمی در پایداری آن‌ها دارد. در ایران نیز این بخش سهم قابل توجهی در تولید ملی، اشتغال و تأمین مواد غذایی و توسعه‌ی پایدار دارد.

تمام غذاها و فرآورده‌های کشاورزی و محصولات جنبی آن مانند قند، نشاسته، پروتئین، روغن، چوب، کاغذ، لیاف، دارو و ... که مصرف می‌کنیم، عمدتاً از گیاهان باغی و زراعی تولید می‌شوند. از طرف دیگر، حیوانات اهلی (دام و طیور و ...) که بخش اعظم پروتئین مورد نیاز انسان را تأمین می‌کنند با غلات و علوفه تغلیف و تغذیه می‌شوند.

با توجه به روند رشد جمعیت و نیاز مبرم و شدید انسان به گیاه لازم است در مورد گیاهان زراعی و باغی اطلاعات کافی به دست آوریم تا بتوانیم نیازهای حیاتی و مهم گیاه و عوامل مؤثر در رشد و نمو آن را بشناسیم. در این صورت عوامل مؤثر در افزایش عملکرد (راندمان) محصول را خواهیم شناخت و به طریقی عمل خواهیم کرد که گیاه بهترین و بیشترین محصول را تولید کند. به عبارت دیگر با کسب علم کشاورزی و به کار بستن تکنولوژی جدید می‌توانیم عملکرد محصول در واحد سطح را بالا ببریم.

امید داریم با این کتاب و با کمک مدرسین محترم توانسته باشیم مسئولیت و رسالتی را که در مقابل تعلیم و تربیت فراگیران عزیز و علاقه‌مندان این رشته داریم به نحوی اداء نموده و بدین طریق خدمت ناچیزی به توسعه و گسترش علم کشاورزی کرده باشیم.

برای اجرای آموزش عملی این کتاب لازم است هنرآموزان محترم در ابتدای سال تحصیلی تمهیدات مورد نیاز از قبیل قطعات زمین کشاورزی و ... را برای انجام فعالیت‌های عملی مندرج در کتاب در نظر بگیرند. هم‌چنین در طرح درس که توسط هنرآموزان محترم تدوین می‌شود حتماً مطابقت شرایط اقلیمی منطقه و گروه‌بندی عملیات به نحوی انجام گیرد که بدون در نظر گرفتن تقدّم و تأخر ارائه مطالب و اجرای آن‌ها را تا حد اکثر ممکن امکان‌پذیر سازد.

هدف کلی کتاب

آشنایی با مبانی علم زراعت و باغبانی و توانایی کاربرد آنها